

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 18. maja 2017 - Leto XXVII, št. 20

stran 2-3

NARODNOSTNI PARLAMENTARNI ZAGOVORNIKI V PORABJU

Prekmurje se mora umestiti v zavest slovencev
stran 4

Duplansko gostivanje
stran 8

Materinski dan
stran 6-7

Poslanci pa zagovorniki

Z LAMPAMI PA ROKAMI

Narodnosti – Vaugri in Taljani – v slovenskem parlamentu že dolgo-dugo majo svoja poslanca (képviselő), vsakša po enoga. Eške vsi se spaumnimo zdaj že pokojne Marike néni (Maria Požonec), stera je bila prva madžarska poslanka v slovenskem parlamentu pa se je trno trūdila, ka bi vse več tanapravila za svojo madžarsko skupnost. Kak so po šali dostakrat pravli: če so go pri kakšnom ministri vō poslali na dvera, je nazaj prišla na okno. Za njauv je prišo dr. László Göncz, steri se je mogo pa se mora znajti v bole zakomplirani razmeraj pa dosegniti kak se da največ. Bilau je takše tō, ka sta bila narodnostna poslanca jeziček na vagi, gda je trbelo pri kakšnom zakoni svoj glas dati.

Slovenija je duga lejta vauči metala vogrskim politikom – najbolje na djilejšaj madžarsko-slovenske manjšinske mešane komisije – zakoj nejmamo Porabski Slovenci svojoga poslanca v parlamentu na Vogrskom, če ga pa Madžari v Sloveniji majo.

Na Vogrskom je 13 v zakoni priznani narodnosti – med njimi mi, Slovenci tō – zatok bi, če bi šli po slovenskoj peldi – tau pomenilo 13 poslancov v vogrskom parlamentu. Vejndrik zatok – po istini povedano – nigdar ena stranka nej tak fejšt stejla, ka bi narodnosti na Vogrskom prave poslance meli v parlamentu. Ka pa če bi oni tō bili gnauk-gnauk jeziček na vagi.

Etak se je narodila »na pau« rešitev. Od leta 2014 mamō narodnosti svoje lidi v parlamentu pa dūnk nejmamo poslancov. Čedni lidgé, pravniki so si vōzmislili institucijo narodnostni zagovornikov (nemzetiségi szószólói intézmény), steri leko skurok vse delajo v parlamentu, ka delajo redni poslanci, samo ranč svojoga glasa ne morejo dōldati, gda se odlauča o zakonaj. Tau je nikak tak kak v pripovejsti. Vejte, deklina je krali nesla dar pa ma ga je dūn nej nesla...

Etak pa zagovorniki največ leko dosegnejo s svojimi »lampami«. Morajo dosta gučati pa nagučavati razne ministre, državne sekretare, ka so tisti cilji, stere so si odebrale njine narodnosti, pravi, služijo maternoj rejči, kulturi, vōrskomi življenji, na konc konci tomi, ka gorostanemo kak Slovenci, Nemci, Srbi ali Hrvati itd. na Vogrskom. Eške sreča, ka slovenska zagovornica Erika Köleš Kiss »velke lampe« ma, pa tau zdaj pozitivno mišleno...

Dapa ena misel mi ne da méra. Če poglednemo slovensko rejč – poslanec – za képviselő, vidimo, ka nosi v sebi dvauji pomen. Pomeni, ka je človek ali ženska od nekoga poslana pa ranč zatok ma svoje poslanstvo (küldetés). Naši zagovorniki (pa narodnosti tō) bi gvūšno bole zadovolni bili, če bi svoje poslanstvo leko opravljali z rokami (bi leko glasovali) tō, nej samo z lampami.

Marijana Sukič

NARODNOSTNI PARLAMENTAR

Na volitvah leta 2014 so pripadniki narodnostnih skupnosti na Madžarskem prvič dobili priložnost, da v Parlament pošljejo svoje zastopnike. Takoimenovani »zagovorniki« sicer pravice do glasovanja na plenarnih sejah državnega zbora nimajo, preko svoje »Komisije za narodnosti na Madžarskem« (Magyarországi nemzetiségek bizottsága) pa lahko med drugimi vložijo tudi novele zakonov. Komisijo sestavlja 13 parlamentarnih zagovornikov iz vrst domačih narodnosti, v treh letih delovanja pa so se že večkrat napotili v razne kraje Madžarske, da bi na terenu spoznali položaj neke skupnosti. 9. in 10. maja so se člani parlamentarnega delovnega telesa (sicer ne v polnem številu) na povabilo slovenske zagovornice Erike Köleš Kiss in predsednika Državne slovenske samouprave Martina Ropoša napotili v Porabje, kjer se je odvijala tudi dislocirana seja Komisije.

»Večina zagovornikov danes živi v Budimpešti in le malo jih vsaj delno pozna našo pokrajino« - smo o pobudi za obisk izvedeli od zagovornice Erike Köleš Kiss. »S povabilom smo jim omogočili, da neposredno vidijo,

komisije za narodnosti.« Med gostitelji smo našli tudi predsednika DSS Martina Ropoša. »Komisija enkrat na leto povabi na svojo sejo predsednike državnih samouprav, ki imajo možnost, da predstavijo poročilo o dogajanju pri svoji skupnosti. Ob zadnjem poročanju sva s slovensko zagovornico povabila članice komisije, naj na terenu spoznajo naše delovanje« - je povedal predsednik krovne organizacije.

V preteklih letih so zagovorniki že obiskali grško skupnost v okolici kraja Beloiannis, srbsko narodnost v naseljih Ráckeve in Lórév, lansko leto pa so se podali v mesti Gyula in Battonya, da bi se tam seznanili s položajem Romunov na Madžarskem.

V Porabje so člani Komisije za narodnosti na Madžarskem prispeli okoli poldneva in najprej na Gornjem Seniku obiskali Dvojezično osnovno šolo Jožefa Košiča. Pozdravila jih je ravnateljica ustanove Ildiko Dončec Treiber, s kratkim programom pa so se predstavili člani pevskega zbora, folklorne skupine in dramskega krožka. Na slovenski vzorčni kmetiji je bila gostiteljica vodja RA Slovenska krajina Andrea Kovács,

mouprave svoje sedeže v Budimpešti, izjemi sta romunska (s sedežem v Gyuli) in slovenska skupnost. Dislocirana seja Komisije za narodnosti na Madžarskem se je

Zagovorniki, njihovi asistenti

pričela v obnovljeni stavbi Državne slovenske samouprave na Gornjem Seniku. Seje se je udeležil tudi državnoborski poslanec volilnega okrožja, ki združuje pretežni del Slovencev na Madžarskem, Zsolt V. Németh. Državni sekretar pri Ministrstvu za kmetijstvo je Komisijo primerjal s kaledoskopom, ki ojača sij tudi tako majhnih narodnostnih skupnosti, kot je slovenska. Obenem je izrazil podporo domačim Slovincem.

Na seji je Martin Ropoš predstavil aktualna prizadevanja Državne slovenske samouprave, slovenska zagovornica Erika Köleš Kiss pa je strnila zgodovinski razvoj domačih Slovencev. Nato so si prisotni ogledali kratek film o dvajsetletnem delovanju gostiteljske krovne organizacije.

Seji je predsedoval predsednik Komisije za narodnosti na Madžarskem János Fuzik. Parlamentarni zagovornik slovaške narodnosti se je zahvalil za povabilo v Porabje in poudaril pomen obiskov na terenu. »Po izvolitvi v Parlament smo želeli ohra-

Seja Komisije za narodnosti na Madžarskem na sedežu Državne slovenske samouprave

kdo smo ter kje in kako živimo. Lahko pa spoznajo tudi naša prizadevanja, ki so potrebna podpore vlade ali

ki je predstavila dejavnost svoje agencije.

Na Madžarskem imajo skoraj vse narodnostne državne sa-

NI ZAGOVORNIKI V PORABJU

...niti dobre stike z lastnimi in drugimi narodnostnimi skupnostmi. Načrtovali smo, da vsaj enkrat na leto obiščemo eno od narodnostnih območij» - nam je za-

...i in eksperti pred seniško šolo

upal predsednik Fuzik in dodal: »Z veseljem se sestajamo z vodji okrajnih uradov, župani in državnozborskimi poslanci nekega območja. Želimo pridobiti čim večjo naklonjenost aktivnih politikov narodnostnim skupnostim.«

V Števanovcih jih je šolska folklorna skupina pričakala na dvorišču šole

Sistem zagovornikov je János Fuzik označil kot uspešnega. »Bila je to nova pot, nova steza za narodnosti na Madžarskem. Vsekakor smo leta 2014 z obžalovanjem ugotovili, da polnopravnega zastopstva ne bomo imeli. Morda pa smo to mnenje

spremenili s svojim delovanjem. Imamo lastno parlamentarno komisijo, ki lahko - ob predsedniku države, vladi in državnozborskih poslancih - edina predlaga novelo zakona. To je izrednega pomena« - je objasn timer predsednik Komisije in še dodal: »Najpomembnejše je, da lahko sodelujemo pri sprejemanju državnega proračuna. V zadnjih letih smo dosegli, da se je podpora državnim in lokalnim narodnostnim samoupravam ter njihovim institucijam povečala z 2 milijard postopoma na skoraj 9 milijard.«

»V preteklih treh letih so prišle narodnosti zares v znatno boljši finančni položaj« - je pritrdila slovenska zagovornica Erika Köleš Kiss. »Za mene pa je še pomembnejše, da so narodnosti na Madžarskem veliko bolj prepoznavne in tudi politika se ukvarja več z narodnostmi. Ponujamo zgled: biti manjšina ob večinskem narodu. Narodnostna bit zahteva namreč več naporov kot le biti madžarski državljani.

To priznava že večina parlamentarnih poslank in poslancev, moralna podpora je večja« - je poudarila zagovornica.

V nadaljevanju programa so gostje obiskali Kúharjevo spominsko hišo, v cerkvi pa jih je sprejel porabski župnik

Tibor Tóth. V Sakalovcih sta jih pričakali predsednica slovenske samouprave Lilla Fasching in županja Valerija Rogan. Po krajši folklorni točki so obiskali svetlobni križ. Večer se je končal v Števanovcih z gledališkima igrama v izvedbi skupin Nindrik indrik in Veseli pajdaši.

Drugi dan obiska se je pričel v Andovcih, kjer je predsednik slovenske narodnostne samouprave Karel Holec predstavil domačijo, Mali Triglav in dejavnosti lokalnega društva. V števanovski dvojezični osnovni šoli so goste pričakali ravnateljica Agota Holec in učenci s kulturnim programom. Cerkveni pevski zbor je polepšal obisk v tamkajšnji cerkvi, sledil je ogled graničarskega muzeja. Po razgledu z veriškega stolpa se je obisk zaključil v Monostru. Tam so zagovorniki spoznali prizadevanja za obnovo baročne cerkve, župan Gábor Huszár pa jih je povabil v najlepše prostore občine. V Slovenskem kulturno-informacijskem centru so goste sprejeli Jože Hirnök (s predstavitevijo Zveze Slovencev) in Marijana Sukič kot odgovorna urednica časopisa Porabja ter Francek Mukič kot direktor Radia Monošter. Pozdravil jih je tudi generalni konzul R Slovenije v Monostru dr. Boris Jesih, ki je izpostavil pomembnost pomoči Slovenije za porabsko slovensko skupnost.

Narodnostne zagovornice in zagovorniki so dobili v dveh dneh temeljit vpogled v življenje ene najmanjših narodnostnih skupnosti na Madžarskem. Seja na Gornjem Seniku pa je bila po besedah zagovornice Erike Köleš Kiss zgodovinskega pomena - nikoli poprej namreč ni nobena parlamentarna komisija zasedala v Porabju.

-dm-

slike: F. Sütő in -dm-

40 let Mladinske delovne akcije Goričko

V TRINAJSTIH LETIH SODELOVALO PREKO 6 TISOČ MLADIH

Od leta 1977 do leta 1984 je v Gornjih Petrovcih na Goričkem v Prekmurju bil sedež republiške Mladinske delovne akcije Goričko, v letih od 1985 do leta 1989 pa je bila to zvezna mladinska delovna akcija. V trinajstih letih je na tej akciji v skoraj 150 brigadah sodelovalo preko 6 tisoč brigadir in brigadirjev z območja nekdanje SFR Jugoslavije in tujine, tudi iz Železne županije.

4200 mladenk in mladcev v 91 mladinskih delovnih brigadah je v letih od 1977 do 1984 izgrajevalo vodovode, obnavljalo cestne povezave med goričkimi kraji, nekje pa napravilo ceste povsem na novo. Sodelovale so tudi specialne, socialno-zdravstveno

Osnovna šola Gornji Petrovci, sedež MDA Goričko

usmerjene, brigade Rdečega križa. Podobno je bilo tudi v letih 1985 - 1989, ko je v 56 brigadah prišlo na Goričko 1923 mladih. Izgradnjam vodovodov in cest so se pridružile še agromelioracije in obiranja sadja.

Na vse to naj bi opomnila letošnja 40-letnica pričetka Mladinske delovne akcije Goričko, ki jo s posebno prireditvijo za nekdanje brigadirke in brigadirje pripravlja Društvo brigadirjev Pomurja. Poleg vodstva društva pod predsednikom Ludvikom Filom se je v prostorih Osnovne šole Gornji Petrovci, kjer je bil sedež MDA Goričko, sestel širši pripravljalni odbor in odločil, da bo osrednja jubilejna prireditev v soboto, 17. junija, v Gornjih Petrovcih ob 11. uri na dvorišču šole, kjer so se tudi v času akcije običajno zbirali brigadirke in brigadirji. Prireditve naj bi se udeležilo čim večje število nekdanjih udeleženk in udeležencev prostovoljnega dela mladih na Goričkem v Prekmurju, kot tudi mladi iz vse Slovenije in tujine, ki so kot brigadirji sodelovali na podobnih akcijah po nekdanji SFR Jugoslaviji.

Društvo brigadirjev Pomurja bo do same prireditve 17. junija organiziralo pionirsko brigado, pripravilo gradivo za priložnostno razstavo o MDA Goričko, izdalo bilten - zbornik o akciji, na procelje Osnovne šole Gornji Petrovci pa naj bi se namestilo tudi spominsko obeležje. K sodelovanju je Društvo brigadirjev Pomurja pritegnilo župane goričkih občin, kjer so potekala dela v okviru MDA Goričko (Gornji Petrovci, Šalovci, Hodoš, Moravske Toplice in Puconci), kot tudi vodstva tamkajšnjih osnovnih šol.

Filip Matko Ficko

PREKMURJE

Deveti majuš

Devetoga majuša slavimo den Evrope. Na té den je 1950. leta francuski zvünešnji minister Robert Schuman predlagó nauvo obliko političnoga sodelovanja v Evropi, in tau takšo, stera bi zagotavljala trajni mer med narodi. Deveti majuš je pove-zani tüdi s koncom drüge svetovne bojne. Evropski rosagi té den svetijo kak den zmage nad fašizmom in nacizmom.

V Murski Soboti sredi varaša, na Trgi zmage, stogi spomenik zmage. Včasi po bojni je na pobudo Sovjetske zveze spadnola ideja, ka naj bi bilau tü pokopanih 521 sovjetskih sodakov, steri so spadnoli na fronti ob Muri. Sodake so pokopali na soboškon cintori, spomenik, za steroga je plane napravo inženir Arončik, pa je zrasto v 74 dne. Kipa partizana in rdečearmeja sta napravila Slovence, brata Boris in Zdenko Kalin. 12. avgusta 1945 je na otvoritev prišlo dosta lüstva od blüzi in daleč. Navzauči so bili tüdi predstavniki Rdeče armade in francuske pa britanske sodačije. Leta 1948, gda sta se Tito in Stalin svadila, so v cajti informbiroja eni steli, ka se spomenik razstreli. Pravijo, ka je tau dojstavo eden človek, steri je pravo, ka se ne bi bilou dobro prenagli-ti, vej pa se leko zgodi, »ka mo si z Rusi pa dobri«.

Sovjetske zveze nega več, nega tüdi Jugoslavije, socrealistični spomenik pa ške stogi. Vsakšo leto se meseca majuša pri njem polagajo venci. Zadnja lejta je tak, ka - vsi znamo, zakoj - delegacija iz Ukrajine tau napravi že ousmoga, Rusi pa te 9. majuša. Tak je bilou tüdi tau leto, gda je rusoški veleposlanik Doku Zavgajev soboškomi župani Aleksandri Jevški dau medaljo njihovoga obrambnoga ministrstva v zahvalo za tau, ka Sobota tak lepau ohranja spomin na spadnjene rusoške sodake.

Silva Eöry

Petanjci-Tišina: Šestnajsti Dan spominov in tovarištva

PREKMURJE SE MORA UMESTITI V ZAVEST SLOVENCEV

Šestnajsti Dan spominov in tovarištva, Naši zakladi-zatočišče pregnancev, je bil v znamenju 500-letnice reformacije v Evropi, Sloveniji in Prekmurju. Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, ki dogodek pripravlja, se je tokrat odločila za vsebinski poudarek na pomembnem jubileju, ki je letos zaznamoval tudi Prekmurje, kjer živi največ protestantov v Sloveniji. Častni gost in slavnostni govornik je bil mag. Viktor Žakelj, predsednik Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar, posebej povabljen pa občina Velike Lašče, v kateri je Raščica, rojstni kraj Primoža Trubarja. Prvič se ni mogel prireditve udeležiti pobudnik majskih srečanj v Vrtu spominov in tovarištva, akademik dr. Anton Vratuša, zaradi dežja pa je bil osrednji del prireditve na Tišini, uvodni pa na Petanjcih. V tamkašnjem Vrtu spominov in tovarištva so posadili Trubarjevo jablano, zlato parmeno, darilo občine Velike Lašče, in odprli razstavo Reformacija v Prekmurju. Kot vsa leta doslej je dogodek, kljub manj prijaznemu vremenu, privabil veliko število obiskovalcev iz Pomurja in tja do Maribora in Ljubljane.

V uvodnem pozdravu je mag. Franc Kuzmič, predsednik programskega sveta (in avtor razstave na Petanjcih), opisal protestantizem v Prekmurju in pomen Vrta spominov in tovarištva. Viktor Žakelj je najprej poudaril vlogo in pomen dr. Vaneka Šiftarja, ki je s svojim delom osmisilil prekmurski protestantizem, ki so ga sprejeli prekmurski ljudje. Prekmurje ima svojo zgodovino, je dejal, svoj jezik, svoj sistem razmišljanja. O vsem tem vedo zelo malo v ostalih delih Slovenije, manj kot o Koroški in Primorski. Zato se mora Prekmurje dokončno umestiti v zavest Slovencev. Na ta način se bo slovenstvo integriralo in bo sposobno

preživeti negotove izzive prihodnosti. Poudaril je tudi, da bi bili zdaj Prekmurci manjšina v eni sosednjih držav, če ne bi bilo Matije Slaviča in njegovih somišljenikov, ki je z argumenti na mirovnih pogajanjih po prvi svetovni vojni uspel prepričati mednarodne pogajalce, da je Prekmurje

Kot na vseh dosedanjih srečanjih - od šestnajstih jih je bilo štirinajst v Vrtu spominov in tovarištva na Petanjcih, dve pa na Tišini - je bil obisk odličen, ne samo iz Prekmurja, marveč tudi drugih krajev v Sloveniji in iz zamejstva

območje z večinskim slovenskim prebivalstvom. Viktor Žakelj je s tem sporočil slovenski državi, da zasluži stota obletnica priključitve matični

Zbrane je nagovoril mag. Viktor Žakelj, predsednik Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar, in posebej izpostavil pomen bližajoče stote obletnice priključitve Prekmurja k matični Sloveniji

državi, ki bo leta 2019, dostojno in vsebinsko obeležitev, ki bo s tem popravila pretekle napake.

Slavnostni govornik je omenil še dve pomembni področji, in sicer proces sprave v Sloveniji in siceršnji razvoj v svetu in seveda tudi v Sloveniji. Po njegovi oceni dr.

Spomenka Hribar ni uspela s svojo pobudo o spravi pred leti, ker je premalo upoštevala institut odpuščanja. Biti moramo sposobni odpuščati, ta svet bo preživel, če bo sposoben odpuščati, je prepričan nekdanji slovenski politik Viktor Žakelj, zdaj pa kritičen opazovalec političnega in gos-

podarskega življenja v državi. Kar se tiče gospodarskega razvoja, bi morali načrtovalci upoštevati predvsem, katere novosti se bodo zgodile v

naslednjih desetletjih in narokovale vse kaj drugega kot zgolj nenehno povečevanje industrijske proizvodnje. Kot primer je omenil avtomobilsko industrijo, kjer bo večino vozil poganjala električna ali še kakšna energija. Neslutene razvojne novosti in spremembe v naslednjih desetletjih se

obetajo tudi na vseh drugih področjih.

Za zaključek je Viktor Žakelj posebej poudaril velik pomen reformacije in njene letošnje petstoletnice, kajti tudi zdaj se začinja novo obdobje, kot je bilo ob njenem začetku. Tedaj so v tem evropskem gibanju sodelovali tudi Slovenci, še zlasti Primož Trubar.

Župan občine Velike Lašče Anton Zakrajšek je zagotovil, da bodo na Raščici zgledno skrbeli za Trubarjevo domačijo (njeno sliko je izročil Ernestu Ebenšpangerju, predsedniku Ustanove dr. Šiftarjeve fundacije) in nadaljevali izročilo reformacije. Raščica je eno izmed 68 po reformaciji poimenovanih mest v Evropi (v Sloveniji še Puconci in Ljubljana). Jablano - zlato parmeno pa so posadili v Vrtu spominov in tovarištva na Petanjcih zato, ker simbolizira pomen reformacije.

Obiskovalci so spremljali tudi kakovosten kulturni program, v katerem je pel odličen moški pevski zbor Slava Klavara iz Maribora, sodelovali pa so učenke in učenci osnovnih šol Velike Lašče in dijaka Gimnazije Ljutomer. Program je pripravila in koordinirala Irena Štuhec, profesorica na ljutomerski gimnaziji.

Prvo majsko srečanje v Vrtu spominov in tovarištva na domačiji dr. Vaneka Šiftarja so pripravili pred šestnajstimi leti v spomin na 9. maj, dan zmage nad nacizmom in fašizmom. V dosedanja srečanja so bili vključeni, ob različnih slovenskih krajih in pokrajinah, tudi Slovenci iz sosednjih držav, Porabja, avstrijske Koroške in Štajerske ter iz Italije. Ob kulturi in umetnosti nasploh, zgodovini je bil na srečanjih vseskozi velik poudarek v odprtosti v slovenski in obmejni oziroma čezmejni prostor. S tem so majska srečanja edinstvena v Sloveniji.

Tekst in foto: Ernest Ružič

Kejpi svedočijo indašnji žitek v Porabji

V naši starejši novinarji ste leko prešteli, ka je Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota lani geseni vödala knige s kejpami »Porabje na

Dr. Klaudija Sedar je za knige »Porabje na starih slikah« odebrala več kak petdeset fotografij

starih slikah«. Tau publikacijo so na sreji marciuša nutpokazali v Števanovci tö, gde se je urednica dr. Klaudija Sedar pogučavala z Mihályom Ropošom, šteri je največ fotografij poslo za knige. Zbiratelico Klaudio Sedar smo gorpoiskali v soboškoj knjižnici, gde dela na domoznanskem oddelki (honismereti rézleg) pa ž njauv pripovedjali o monografiji.

- Što je dau idejo za knige, kak ste začnili delati?

»Pokrajinskain študijska knjižnica Murska Sobota dosta vse kaj dela za Slovence na drugoj strani grajnec. Lanjsko leto se nam je naraudila ideja, ka bi zbrali fotografije iz našoga Slovenskoga Porabja pa tau nadruknivali v ednoj publikaciji. Pri projektu nam je pomagao Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.«

- Kak ste cujdobili porabsko lüstvo?

»Svojo prošnjo smo nutdžali v novine Porabje pa so go povödali na Radioni Monošter tö. Gor smo poiskali dve osnovni šauli na Gorenjom Seniki pa v Števanovci ranč tak. Steli smo zbrati s kem starejš kejp, nej

smo pa djenau povödali, ka more tema biti. Leko so poslali vse, ka so najšli doma pa rade vaule pokazali.«

- Če poglednemo knige, ste vse fotografije donk po temaj sorterali - držinski žitek, šaula, prvo prečiščavanje, zdavanje, sodačija, društva, fašenek pa tak tadale ...

»Tematske skupine smo tak napravili, kakše kejp smo dobili. Največ je je bilau povezani s svetkami pa drugimi dogodki v žitki lüstva. Tau so bili takši momenti, šteri so eške posaba važni bili za Porabske Slovence pa so zaznamüvali njino življenje.«

- Leko povejmo, ka so te fotografije spomenik

o žitki Porabski Slovincov v 20. stoletji?

»V gnešnjom, modernom cajti je takše gradivo vsikdar več vrejdo, eške posaba za tiste, šteri štanderajo lokalno zgodovino ali etnološka pitanja. Kejpi davajo pogled v premianauče cajte, pokažejo kulturno erbo, štera more gorostati za vse prišešnje generacije.«

- Ste rejšili kejp od pozabe?

»Naša prošnja je bila: 'poglednite po predalaj pa omaraj, v slejdnjom kiklej svoje iže!' Rejsan smo steli, aj žiščejo te fotografije, pa se sami tö spominajo na stare čase. Tau se nam je prišikalo, pa smo vödali te kejp. Nej so več skriti pred očami.«

- Što vam je poslo fotografije? Od kec?

»Dosta kejpov mamu z Verice pa Ritkarovec, depa z Gorenjoga Sinika pa Števanovec tö. Lüstvo se je zgasililo prejk Radiona Monošter pa novin Porabje. Sploj dosta so pomagali Mihály Ropoš z Ritkarovec, depa šaularge so ranč tak iskali doma pa nam poslali kejp.«

- Gvüšno ste nej mogli vsej kejpov nut v knige dati.

V pozdrav materam v Slovenski vesi

6. maja so z literarnim in glasbenim programom pozdravili matere v Slovenski vesi. Program je pripravila Slovenska narodnostna samouprava Monošter-Slovenska ves enako kot prejšnja leta. Deklamacije Anamarije Pesticz, Grete Gerenčer in Bernadet Bornemissza so privabile solze v marsikatero oko. Duet HURFUZIO je navzoče razveselil z lepimi skladbami na kitari. Gledališka družina Nindrik-indrik in gledališka skupina Duo Fodor sta nastopili z dvema igrama, ob gledanju katerih se je publika dodobra nasmejala.

L. R. Horváth

Foto: K. Dániel

»Dobili smo malo več fotografij, kak so v knjigaj. Gda smo odeberali, smo gledali na tau tö, aj mamu informacije o kejp: gda pa gde so ga dojvzeli, što pa ka je na njem. Tak smo je te v skupine sklali.«

- Pred vsikšo skupino fotografij ste napisali kračiši uvod, začetno pisanje.

»Uvode sem zatok napisala, aj bau na kratko nutpokazana tema kejpov. Pri tem sem ponücala literaturo, štero so vödali o Slovenskom Porabji.«

- Za koga ste vküpsklali tau monografijo? Ali kejp pridejo nazaj v Porabje?

»Knige leko vsikši dobi, istina pa je, ka smo samo stau falatov nadruknivali, šteri so že skoro vsi sfalili. Leko se pa monografija najde v našoj knjižnici pa v knjižnicaj na potačaj po cejlaj Sloveniji. V Porabji se go tö leko dobi. Ovak pa ostanejo kejp - v digitalnoj formi - v mojom arhivi.«

-dm-

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Vretine majo vrejdnost

Vretino pravimo za tiste vodé, stere vö iz zemle tečejo, od tistac pa tadale v potoke. Vretin na Madžarskem, za stere se vej, ka so registrirane, je tak približno 6500. S tauga je 1608 na tašom mesti, ka je zaščiteno (védett), od tej vretin je 802, stere pet litrov ali več vodé majo na minuto. Drugi vretin, stere so nej zaščiteni, je 4897, s tauga 2732 ma več kak pet litrov vodé na minuto. Največ vretin je v hribih pa na tistom tali rosaga, gde so bregauvge. V Železni županiji se nam nej trbej sramovati, zato ka sploj dosta vretin mamu, pa tau je fejst velka vrejdnost, nej samo za lüstvo, najbola za živali. Zato ka v leti, gda je fejst velka süča, pa vse mlake, vsi potoki vöposenejo, te si samo pri vretinaj najdejo vodau. Dapa če tau gledamo, ka od leta do leta je po cejlom svejti vsigdar bola vrauče pa menja deža spadne, te mi tü v Srejdnoj Evropi leko povejmo, ka smo srečni, nej kak tisti, steri v Afriki ali v drugji puščavaj živejo. Tau pravijo, ka v tom stolejtji, ka je pred nami, de iz Afrike več miliaunov lüdi šlau v tašo mesto, gde si najdejo vodau. Nej bi dali valati, dapa že gnesden več miliaunov lüdi trpi žejo pa mrgé zato, ka nejma vodé. Zavolo tauga, ka je vsigdar bola vrauče pa je menja vodé, dosta trbej polejvati, če kaj škemo pripauvati. 43 % té vodé, ka se tašoga reda nüca, je iz vretin, kmetijstvo, pavarstvo tau vodau tak brž gorponüca, ka dež tau ne zandolej nazaj napuniti pa te vretine zavolo tauga vöposenejo. Druga problema je pa tau, ka od leta do leta de üše, ka voda iz vretin nede za piti, zato ka go s smetki, ka v zemlau pridejo, onesnažimo, go na nikoj dejemo. Če de tau tak tadale šlau, rejsan tak bau-de, kak so starci pravli, ka nede trbelo bojne, lüstvo sam sebé uniči.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Miro Cerar gostil belgijskega premierja Charlesa Michela
Slovenski predsednik vlade Miro Cerar je v Ljubljani gostil belgijskega premierja Charlesa Michela. Slovenija in Belgija imata zelo dobre politične in gospodarske odnose, povezujejo pa ju tudi zelo sorodni pogledi na prihodnost Evropske unije, sta se strinjala sogovornika. Poudarila sta, da mora sedemindvajseterica med pogajanjimi o brexitu in tudi po izstopu Velike Britanije iz EU ostati enotna. Cerar je izrazil zadovoljstvo, ker se krepi gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Belgijo. Blagovna menjava med državama se je lani povečala za dobrih devet odstotkov in je znašala skoraj 850 milijonov evrov, storitvena menjava pa se je okrepila za 13,5 odstotka. Cerarja še posebej veseli, ker je Slovenijo lani obiskalo 60.000 belgijskih turistov.

Pot ob žici

S pohodom po poti, kjer je med 2. svetovno vojno Ljubljano obdajala bodeča žica, in tekom trojk se je končala 61. prireditve Pot ob žici. Najhitrejši pohodniki, ki so se na 35-kilometrski poti podali že zgodaj jutraj, so Ljubljano prehodili v 5 urah. Prireditve se je v treh dneh udeležilo 40.000 ljudi. Za leto so prireditelji pripravili še novost. Na pobudo Zveze združenj borcev za vrednote NOB Ljubljana so ob 12. uri ob 75-letnici postavitve žice izvedli posebno akcijo Objemimo Ljubljano, ko so se v znak prijateljstva, sodelovanja in ljubezni do mesta udeleženci pohoda ob zvoku sirene prijeli za roke in z živim obročem obdali Ljubljano. Pohod po Poti ob žici, ki je brezplačen, sicer vsako leto poteka v četrtek, petek in soboto pred 9. majem, ko se v Ljubljani praznuje mestni praznik, Evropa pa zaznamuje konec druge svetovne vojne.

Razstava Lászla Hermana

SLIKE, NAREJENE V POSEBNI TEHNIKI

5. maja so v Slovenskem domu v Monoštru odprli razstavo prekmurskega Madžara Lászla Hermana, ki živi in ustvarja v Ljubljani. Rojen je bil v Gornjem Lakošu, po študiju

avtorja in njegova dela je po kratkem nastopu učencev glasbene šole iz Monoštra ter pozdravu predsednika Zveze Slovencev na Madžarskem predstavila knjižničarka in

postopek, ki ga uporablja, pravzaprav razvil on sam. Ta postopek bi lahko poimenovali fuzijsko barvanje stekla, saj je osnova tehnike zlivanje oziroma spajanje. Herman najprej pigmente pomeša z delci stekla, ki se po žganju združijo v homogeno snov. Vendar dobljena podoba ni končen produkt, saj lahko nanj z istim postopkom nanese nove sloje v različnih barvnih odtenkih. Zaradi tega delujejo tukaj razstavljene slike kot mozaiki, je izpostavila Zagorec Csuka Judit tudi na podlagi študije prekmurskega umetnostnega zgodovinarja Atile Pisznyáka. Zagorec Csuka se je potem »sprehodila« po razstavi, predstavila posamezne slike ali zaradi njihove kompozicije ali vsebine. »Na Hermanovih razstavljenih slikah srečamo na novo definirano legendo sv. Jurija, babilonske viseče vrtove, jamske poslikave iz Altamire, pokrajino, ki nas obkroža, svobodo, po kateri vsak hrepeni ter tudi ženske like.

Herman nam s svojimi premišljenimi kompozicijami, zreli deli, ki so rezultat raziskovanja tehnike, omogoča vstop na sprehod po neznanim njegovega življenja, je končala predstavitev umetnika.

Razstavo je odprl generalni konzul Boris Jesih (prvi z desne), ob njem so: predsednik Slovenske zveze Jože Hirnšek, umetnik László Herman in Judit Zagorec Csuka, ki je predstavila umetnika in njegovo delo

diju se je zaposlil v Ljubljani kot likovni pedagog. Imel je že veliko razstav tako po Sloveniji kot na Madžarskem. V Monoštru se predstavlja s ciklom »Sprehod po neznanem«. Razstavljene slike niso neposredno povezane med seboj, vendar imajo skupen izvor nastanka, ki predstavlja tudi kohezijo med slikami. Ta izvor pa ni nič drugega kot avtorjevi spomini, življenjske izkušnje, doživetje sveta in vsega, kar obdaja njega samega.

prevajalka dr. Judit Zagorec Csuka. »Herman spada med umetnike, za katere ni pomembna le tematika, temveč v enaki meri tudi tehnika ustvarjanja. To, kar bi lahko ustvaril le s čopičem, oljem in platnom, Herman ustvari z bolj zapleteno in zahtevnejšo tehniko. Lahko izjavimo, da je pri njem tudi uporaba tehnike na nek način sprehod po neznanem. Barvanje stekla sicer ni novodobna tehnika, vendar je

postopek, ki ga uporablja, pravzaprav razvil on sam. Ta postopek bi lahko poimenovali fuzijsko barvanje stekla, saj je osnova tehnike zlivanje oziroma spajanje. Herman najprej pigmente pomeša z delci stekla, ki se po žganju združijo v homogeno snov. Vendar dobljena podoba ni končen produkt, saj lahko nanj z istim postopkom nanese nove sloje v različnih barvnih odtenkih. Zaradi tega delujejo tukaj razstavljene slike kot mozaiki, je izpostavila Zagorec Csuka Judit tudi na podlagi študije prekmurskega umetnostnega zgodovinarja Atile Pisznyáka. Zagorec Csuka se je potem »sprehodila« po razstavi, predstavila posamezne slike ali zaradi njihove kompozicije ali vsebine. »Na Hermanovih razstavljenih slikah srečamo na novo definirano legendo sv. Jurija, babilonske viseče vrtove, jamske poslikave iz Altamire, pokrajino, ki nas obkroža, svobodo, po kateri vsak hrepeni ter tudi ženske like.

Hermanova dela so bila obiskovalcem zelo všeč

Razstavo je odprl generalni konzul R Slovenije v Monoštru dr. Boris Jesih, ki je izpostavil, da je tudi ta razstava dokaz sodelovanja med Slovenci v Porabju in Madžari v Sloveniji. Vsem, ki imate radi likovno umetnost, toplo priporočam ogled razstave.

M. Sukič
Foto: Gy. Bajzek

Tudi na števanovski šoli smo proslavili materinski dan

8. maja popoldne so učenci DOŠ Števanovci pozdravili

mom so se zahvalili za vzgojo, skrb in za veliko ljubezni, ki jo

pozdravila mamice. Govor je bil dvojezičen. Najprej so na oder stopili najmlajši iz prvega razreda, ki so zapeli dve slovenski pesmi z glasbeno spremljavo in dve madžarski pesmi. Program so nadaljevali učenci iz drugega razreda, ki so predstavili igro o kresu.

mamic in babic.

Na koncu je vsak otrok dal rdečo vrtnico svoji mami oziroma babici.

svoje mamice, babice in prababice. Z dvojezičnim programom so se zahvalili za vzgojo, skrb in za veliko ljubezni, ki jo

dobivajo od njih. Na začetku sta dva učenca, Balint in Betti, dobivajo od njih.

Folklorna skupina je zaplesala lepe pleske. Potem so se predstavili učenci iz višjih razredov. Peti razred se je predstavil z igro. Na koncu so se učenci 6., 7. in 8. razreda zahvalili z dvojezičnimi pesmimi in recitacijami za skrb

Program je bil zelo pester, oči mamic so bile solzne. Hvala vsem učiteljem in učiteljicam, da so pripravili svoje učence.

Agica Holecz, ravnateljica

ŠOPEK ROŽ...

ŠOPEK ROŽ, MAMICA, NABRAL SEM ZA TVOJ PRAZNIK, ZA TVOJ DAN. VSAKA ROŽA NAJ POVE TI, DA TE VEDNO RAD IMAM. Tako so se glasno slišale pesmice in deklamacije v Vrtcu Gornji Senik in tudi v ostalih vrtcih v četrtek popoldne, 4. 5. 2017, ko

smo praznovali prav poseben praznik - praznik mamic in babic. Prav ta praznik je priložnost, da se otroci svojim staršem zahvalijo za vse dobro, kar za njih naredijo. Pesmice, deklamacije in dramatizacija so bili le delček programa, ki so ga otroci pri-

pravili skupaj z vzgojiteljicami. Na težko pričakovani obisk mamic in babic v vrtcu smo se pripravljali kar nekaj časa. Med

pripravami smo precej časa namenili pogovorom o družini in družinskih članih. Posebej pa smo lahko zadovoljni, da so se otroci tako lepo naučili pesmice o mamicah, deklamacije in dramatizacijo pesmice, saj so bili zelo navdušeni, da bodo s svojim nastopom lahko razveselili mamice in babice. Naše veselo praz-

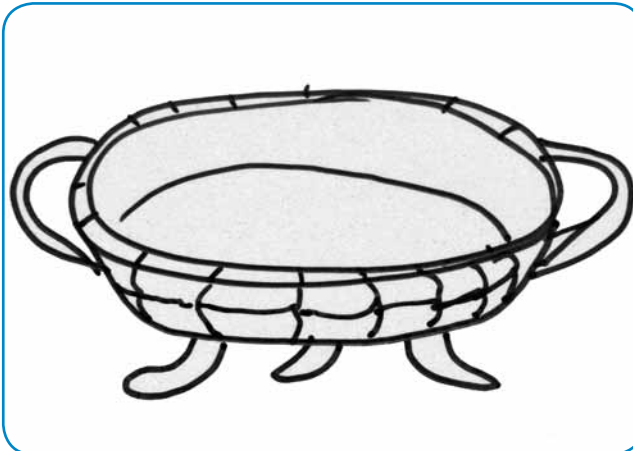
novanje materinskega dne se je nato nadaljevalo ob prijetnem druženju. Prisrčni nasmehi na otroških obrazih so staršem dali vedeti, da jih imajo njihovi otroci še kako radi in da so jim iz srca hvaležni za vse, kar jim nudijo. Otroci so se svojim mamicam in babicam ob koncu prireditve zahvalili tudi tako, da so jim izročili rože in darila.

Vzgojiteljica asistentka Andreja Serdt Maučec

V künji inda in gnes (19)

Laboška – kozica – lábas

Porabska »laboška« je iz madžarske reči »lábas« (posauda z nogačami). Knjižno slovenska »kozica« pa iz reči »koza«. Ta piskrena posauda je sprvoga mejla tri nogače ali oré kak koza. Od znautra je bila oblejana, od zvüna pa nej, ka je itak sajava gratala. Od zvüna so go z drautom nutopleli, ka se je nej brž

strla. Mejla je dva prejšloča. V laboški so v dijnatoj künji na gniški ali v peči pekli, zatok so go zvali tüdi »ponev z nogačami« (lábas serpenyő). Štera laboška je nej mejla nogače, tisto so postavili na drajfus (vasháromláb), kak vauske piskre. Na špajeti so več samo takše piskrene laboške nücali, štere so nej mele nogače. Sledik pa so že v bauti kipüvali laboške iz aluminiya pa emajlirane (zománczott).

Gnesnaden so moderne laboške iz železa, štero ne grata ridjavo (rozsdamentes), pa majo »sendvič« poplate, šteri dugo držijo toplauto.

Marija Kozar

Materinski dan v vrtcu Števanovci

4. maja popoldne ob 15. uri so se zbirale v našem vrtcu mamice, babice in prababice. Najmlajši so se jim zahvalili za skrb, vzgajanje in za veliko ljubezni. Zahvala je bila dvojezična, s pesmimi in recitiranjem smo jim olepšali čas, ki so ga preživeli v našem vrtcu. Na koncu je dal vsak otrok svoji mami rožo in srce, ki smo ga naredili v vrtcu. Tudi babice so dobile rožice.

Agica Holecz, ravnateljica, vzgojiteljica

... DO MADŽARSKE

Madžarska vložila veto na unijski dokument

Prejšnji četrtek so v Bruslju zasedali unijski ministri za zunanjo trgovino in razpravljali o dokumentu z naslovom Razvojni konsenz Evropske unije. Dan prej je madžarska vlada vložila veto na dokument, je povedal minister za zunanje zadeve in zunanjo trgovino Péter Szijjártó, s čim je povzročila v Bruslju veliko ogorčenje. Madžarska nasprotuje sprejetju dokumenta, ker je v njem zapisano, da mobilnost in dobro menedžirana migracija lahko prispevata k rasti in trajnostnemu razvoju Evrope. Zunanji minister je dodal, da besedilo dokumenta vsebuje tudi, da sta lahko regulirana migracija in mobilnost koristni zaradi sposobnosti in znanja migrantov oz. da Evropska unija in njene članice morajo na podlagi stabilnega sodelovanja podpirati varno in odgovorno migracijo in mobilnost ter imeti strategijo, s katero bi lahko maksimalizirali sinergije, ki izhajajo iz migracij. Szijjártó je izjavil, da Madžarska nikoli ne bo sprejela dokumenta, ki priseljevanje omenja kot pozitivno stvar. Poudaril je, da vlada meni, da je priseljevanje slabo in je v zadnjem obdobju povzročilo veliko nevarnosti ter ogrožalo varnost Evrope.

Obvezno je prijaviti mobilne telefone

V prihodnje bo obvezno prijaviti mobilne telefone, ki imajo SIM-kartico na polnjenje. Po novih predpisih bo lahko posameznik kupil največ 10, podjetja pa 50 takih SIM-kartic. Nove predpise, ki bodo začeli veljati od začetka julija, so sprejeli potem, ko so lani neznani ljudje kupili 200 tisoč SIM-kartic na ime in priimek nekega brezdomca in to pri telekomunikacijskem podjetju nobenemu ni padlo v oči.

Novi predpisi bodo veljali za več milijonov ljudi, lastniki mobilnih telefonov s kartico na polnjenje se morajo povezati s podjetjem za mobilne telefone do 30. junija. Madžarski državljani lahko prijave opravijo tudi on-line, medtem ko morajo tuji državljani to storiti osebno in predložiti tudi svoje dokumente. Po novih predpisih bodo telefonske družbe letno enkrat kontrolirale podatke lastnikov SIM-kartic na polnjenje.

Duplansko gostüvanje

Prva kuća v Andovci na levo je Tupina, gde sta dve sestre, Matild pa Margit gorrasle. Onadvej sta se vsigdar fejest dobro sporazmela pa tau je tak še gnesden tō. Pa ranč tak dobro sta se sporazmela dva njina moža, Joška pa Karči tō. Kak bi se pa nej sporazmela, vej pa onadva sta tō brata bila, žau Karčina več nega. Če bi še tau nej dojšlo, ka sta dva brata vzela dve sestri, gostüvanje so tō nagnauk meli, edno mrzlo decembersko nedelo. Name je tau duplansko gostüvanje fejest brigalo, zavolo tauga sem gorpoisko tetico Matild, aj mi malo tapovejo, kak je tau bilau.

- *Matlid, vi ste tašo gostüvanje meli, ka je zavole rejdko, s sestrov sta se nagnauk ženile, pa tau je še nej vse, vaš mauž pa njeni mauž sta tō brata bila.*

»Tau je 28. decembra leta 1968 bilau, gda smo tau duplansko gostüvanje meli, v soboto smo v tanácsi (občini), drugi den, v nedelo pa v cirkvi.«

- *Kak tau, ka ste v decembra meli gostvanje, gda je tak mrzlo, pa nej v leti, da je toplo?*

»Nej je tak fejest mrzlo bilau pa mali snejg je bejo. Prvin so vejn zato bola pozimi držali gostüvanje, ka je nej bilau mrzlo, djesti je bola tastalo pa tašoga reda so zabadali.«

- *Gde je bilau gostüvanje?*

»Gostüvanje je tū pri nas bilau v našom rami, kak je előszoba (predsoba) tam je Makoš banda igrala, iža je pa cejlak prazna bejla, v tjőjnji, na tau špajerti so pa tjőjali. V soboto smo šli v tanács (občino), gda je tam gotovo bilau, te je vsikši domau üšo. V nedelo zadvečerek smo se

zdali v cerkvi, potejm smo pa v krčmau šli, gde smo do paunauči plesali pa pili. Odtec ranč tak kak ta, domau smo tū pejšti šli, dja s tistimi viskimi pikašami sem se vse pograzüvala. Gda smo domau prišli, te se je pri nas gostüvanje začnilo pa cejlak do pondejlek podneva je držalo. Potejm pa te cejla banda znauva pejški üšla prejk k Mlinarni, kak sta ženina doma bila, pa tam je bilau tadale gostüvanje, cejlak do torka, do podneva. Kak smo šli tū prejk, kak so Bődraštji doma, tam so nam vauže vőpotegnili, aj vő iz vesi snejau ne pelajo. Samo tak smo leko tadala šli, če smo tistim, ka so nam vauže vőpotegnili, piti dali. Tau je prvin taša šega bila, ka gnesden že več nega.«

Mlinarna pojba sta vzela Tupine dejkle

- *Kak je telko lüstva doma pri rami mesto melo?*

»V iži kaulak pri stenej so stoli pa stauci bili sklajeni v előszobi (predsobi) so pa plesali, pri nas je tū malo stejska bejla, dapa v Števanovci, gda so igrali, rejdko ka sem doma ostala. Tau je še te bilau, gda sta tetica Mariška pa Karči bači bila krčmara. Vidiš, zdaj me pa tak fejest noge bolijo, ka ko-

boto začnila pa torek do podneva smo na petaj bili. Mi, ka smo se zdali, mi smo v Števanovci pri Djuratjini malo leko spali, dapa drugi nika-

Matild tetica rada prpovejdajo

nej. Vseedno kak so trüdni bili, norija je zato bejla, kak tau tašoga reda šegau ma biti. Pri Mlinarni so raur

zateknili, taši dim je grato v rami ka cejlo lüstvo se je vő na dvor sipalo.«

- *Dosta ste plesali?*

»Dosta, zato ka dja sem vsigdar rada plesala. V Števanovci, gda so igrali, rejdko ka sem doma ostala. Tau je še te bilau, gda sta tetica Mariška pa Karči bači bila krčmara. Vidiš, zdaj me pa tak fejest noge bolijo, ka ko-

maj odim.«

- *Stariške so vas pistili vsigdar, ka ste leko v bal šli?*

»Stariške so nas pistili, samo prvin vse, ka delo bilau, smo mogli tanaprajti. Če smo kesno domau prišli, te so se zato korili z nami, pa ranč tak smo mogli zazranka stanti, kak če bi cejlo nauč spali, tašo nikdar nej bilau ka bi do podneva spali. Bilau tak, ka sem zazranka v tretjo vőri domau prišla, v petoj vőri sem pa že delat üšla z busom.«

- *Teško je bilau tak delati, ka ste nej bili vőnaspani?*

»Te smo še mladi bili, te smo še bola ladali, nej kak zdaj, gda smo že stari, istina, zdaj že tašoga bala ranč nega, kama bi leko plesat odli.«

- *Tau je zato tō velko delo bilau, gda je na gostüvanji duplansko trbelo küjati, gnauk tū pri vas, pa te še pri Mlinarni.*

»Pri nas so Mlinarna Rejza tjőjali, moja mama pa Šauštarin Linak. Gda smo v torek domau prišli, naša mama je vse fertik bejla, kak je prejk praga staupila včasini si je dolalegla, Mlinarna Rejza pa Linak sta pa nej mogle gučati, zato ka telko sta spejvale, gda sta küjale.«

- *Ka vse so küjali na gostüvanji?*

»Župo so küjali, mesau, kokošečo pa svinjsko so pekli, reteše so pekli prejk dva dneva, dočas so zgotauvili za telši narod. Te je še šega bejla, ka so kokauši iz vesi vküpnosili tisti, steri so prejšli na gostüvanje. Zvün tau-ga še melo, cutjer, vse tašo so prinesli, ka je trbelo, gda se je na gostüvanje küjalo pa

peklo. Za darilo je te nej tak bilau kak zdaj, ka pejneze dajo, te smo telko prčacov pa postelnine dobili, ka še gneseden mamo s tistoga vrkar na paudi.«

- *Podaraj ste odli?*

»Odlu sem pa dostakrat še vő na okno sem tō skakala, gda so nas nutrazaprli, zato ka te taša šega bejla.«

- *Sto se je prvin spozno z možaum, vi ali vaša sestra?*

»Setra Margit se je nika prvin spoznala s Karčinom kak müva z Joškanom.«

- *Te ste se vi prejk nje spoznala z Joškanom, nej?*

»Tau dja že ne vejim, kak sva se spoznala, dapa prvin je vsigdar tak bilau, ka mlajši mora doma ostati. Zato je te sestra prejk k Mlinarni odišla, dja sem pa doma ostala, istina, Joška pa se prišo k nam.«

- *Vi ste svojo gostüvanje dobro vőzmislili, 28. decembra ste začnili, 30. decembra ste taknjali, potistim ste pa že tak silvestrovali, tak ka nagnauk ste vse tanaaprajli. Dapa potistim, od 1. januara se je že začno vaš žitek vküper z možaum, Joškanom.*

»Dja sem te 22 lejt stara bejla, Joška pa 25, tistoga reda so se mladi tak ženili. Prvin je tō nikanej baukše bilau kak zdaj, še üše je bilau, pa itak samo spoj rejdko si tašo čüjo, ka se stoj lauči. Gnesden pa že drugo ranč ne čüješ, tau je vejn zato, ka nam spoj dobro dé. Prvin je dosta več trbelo se mantrati pa delati, te je lüstvo bola potrplivo bilau, pa vejn zato, zavolo tauga so se bola rejdko razpitali. Zdaj če se koma kaj ne vidi, te že včasini raznok dejo pa kreda, kak če bi s tejm kaj rejšili.«

Karči Holec

»Doberdob, slovenski pojbov grob«

28. junijuša 1914 je srbski dijak *Gavrilo Princip* v bošnjaškom glavnom varaši Sarajevoni dojstrliu prestolonaslednika (trónörökös) av-

štera je bila do tistoga mau pod Monarhijov, na njej pa so živeli zvekšoga Slovenci.

Majuša so Taljani oprli nauvo fronto na reki Soči (Isonzó

čüdo»). Nücali so bojni plin (gáz) pa naglo so vdarili pejški pa s štükami. V spomin na najvejšo bitko v plaminaj, na prvo naglo bojno, so leta 1990 v Kobaridi oprli »Muzej prve svetovne bojne«, šteri spoj lepau pokaže, kak so sodacke na bejdvej stranaj trpeli v visiki plaminaj.

Na fronto je sodačija monarhije vse pošilala ali po bohinjskoj železnici ali prejk prelazov (hágók) Vršič ino Predel. Poštijo prejk Vršiča (visikoga 1611 mejterov) so začnili zidati majuša 1915, gda je že gvüšno bilau, ka Italija na protivniškoj strani nutstauipi. Delo je začnili kauli 12 gezero rusoški bojni robov, šteri so živeli po barakaj od Kranjske Gore do Trente. Robi so lagve gvante meli, betežni so bili ino trüdni. Dosta je je mrlau, pa avstrijski čuvari so tó grdi bili ž njimi. Marciuša 1916 je snegj pokopo več kak stau rusoški robov, v njini spomin so zozidali rusoško kapejlico, štera eške gnesdén stogi.

Bitke na soškoj fronti so bile po znamenji ino po numeri táposlani pa tam pomrli sodakov najvejša bojna v slovenski krajina. Spadnilo je kauli stau gezero lüdi, eške dosta več je bilau ranjeni, zgrableni ali preminauli. Zvün zidin, štere so v tistom cajti zozidali, so v spomin ostala graubišča ino kostnice, v šteraj so zberali čonte pokojni sodakov. Leta 1938 - v cajti fašizma - je Italija na Gradiči kauli cerkve svetoga Antona zozidala svojo kostnico taljanski sodakov.

V gnešnjom cajti se čednjaki svajüjejo, ali se je merkanarski pisateu *Ernest Hemingway* rejsan bojüvo na soškoj fronti. Ali je ali nej, njegvi roman »Zbaugom, orožje« zna-
menüje istinski spomenik sodakom na taljanskoj fronti, če rejsan je prej vse samo po pripovejstaj nekdešnji sodakov napiso.

V slovenskoj literaturi pa ne smejmo pozabiti roman »Doberdob« pisatela *Prežihovoga Voranca*, v šterom je zvekšoga dojspiso svojo vojskovanje na soškoj fronti. »Oj, Doberdob, oj, Doberdob, slovenskih fantov grob« - pravi slovenska pesem, pa nas eške stau lejt po krvavom bitji spomina na žmetne čase prve svetovne bojne. Na taljanskoj fronti se je bilo več sodakov s Porabja tó.

K sodakom je moglo ruki-vati dosta gezero slovenski moški, za toga volo je gratala gospodarska stagnacija. Zavolo duge bojne je na Slo-

štero so v té krajine pripelali sodacke.

Med prvov svetovnov bojnov so vsikdar krepši gratali glasi, šteri so steli, aj Slovenci vó z gezerolejtne nemške vauze staupijo. V leti 1918 so med južne Slave prišle ideje merkanarskoga predsednika *Woodrowa Wilsona*, aj se vsikši narod za svojo bodaučnost odlauči. Vse slovenske politične stranke so za svojo vzele takzvano »majniško deklaracijo«, v šteroj so se zdrüžili slovenski, hrvaški ino srbski poslanci parlamenta v monarhiji. Deklaracijsko peticijo je na Slovenskom

Doberdob je bila vesnica, pri šteroj so se sodacke najbolje krvavo bili (kejp Rudolfa Alfreda Högera)

stro-ogrske monarhije *Franca Ferdinanda*. Če rejsan so se v Evropi že dugši čas pripravljali na bojno, je avstrijski casar *Franc Jožef I.* samo za en mejsac poslo svoje sodake nad Srbijo. Začnila se je takša bojna, kakše je do tistoga mau svejt eške nej vüdo.

Eške na začetki, po sarajevskom atentati so avstrijski voditelji začnili bole skrb meti na Slovence pa drüge Slave v Monarhiji, vej so pa nemški nacionalisti bojno vidli kak bitje med Germani ino Slavi. Sodačija je spoj krepka gratala, parlament ino partije so vrazmo spistili, ništerne novine so enjale vöprihajati. Slovenci so mogli dojdavati informacije o padašaj Rusov ali Srbov ino protivnikaj Nemcov. V vauzo so zaprli dosta slovenski kulturnikov, škonikov ino dühovnikov. Zavolo toga so na Slovenskom brodili, ka more njini narod po bojni dobiti gnake pravice kak drügi narodi Monarhije. Bojna pa se je donk začnila, če rejsan nej včasik na slovenskoj zemlej. Aprila 1915 pa je Italija podpisala takzvani »londonski pakt« ino staučila v bojno na strani »antante«, tau je protivnikov Avstro-Ogrske. Taljanom so za tau obečali dosta zemlé,

folýó), tak je bojna prišla na slovensko zemlau. 90 kilomejterov duga fronta med plamino Rombon ino mardjem pri Trsti se je v söverni talaj vlejkla po spoj visiki plaminaj. Eške od tistoga mau pravimo, ka je tau bilau najbolje krvavo plaminsko bitje v cejló zgodovini človečanstva. Prauti jugi je bojna divdjala na Krasi (Karsztvidék), gde so sodacke dosta-krat ranč zavolé vodé nej meli. V sodačiji avstro-ogrske monarhije se je vojskovalo dosta féle narodov: Nemci, Vaugri, Taljani (!), Slovenci, Hrvati, Srbi, Bošnjaki, Čehi ino drügi.

Od majuša 1915 do oktobra 1917 je bilau na soškoj fronti dvanajset bitk (csata). Prvi edenajset so začnili Taljange, pa če rejsan sta bejdvej strani zgübili spoj dosta sodakov, se je fronta gibala samo par kilomejterov. Sodački ciu Italije je bilau, ka aj bi prejk južnoga, ravenskoga tala prišli do Ljubljane pa tak dale v srcé Avstrije.

V dvanajsetoj bitki so oktobra 1917 avstrijsko-nemške sodačije pri slovenskom varaši Kobaridi prejkzbili taljanske linije ino fronto potisnili vse do reke Piave (tau velko delo so kisnej zvali »kobariško

Rusoško kapejlico na Vršiči so robi zozidali pokojnim »sinom Rusije«

venskom na gausti dosta vse falilo, eške bole, gda so začnili s fronte tápošilati bojne robe pa betežnike. Ništerni slovenski sodacke so prejk na drügo stran staučili, pá drügi so gratali »zeleni kadri«, pa so se skrivali po gauščaj. Rabuke v sodačiji so poštrafali s smrtjov.

Demografski kejp je ovaški grato zavolo odvandriavanja civilnoga lüstva tó. Avstrija ino Italija sta vöspakivali do-manje lidi, šteri so živeli direktno za frontov. Dosta so je deporterali zavolo politike tó. Skoro stau gezero takši lidi je moglo tátiti, dosta vesnic je ostalo prazni, štere so po bojni tó nej obnaučili. Na nikoj so prišli rami, mausti pa vnaugo kulturne erbe. Dosta lidi je mrlau zavolo kolere,

podpisalo 200 gezero žensek ino moškov.

Avgusta 1918 so v Ljubljani napravili »Narodni svet za Slovenijo in Istro«, oktobra pa v Zagrebi vküпно »Narodno vijeće Slovincov, Hrvatov ino Srbov«. Teva sta več nej poslušala želenje nauvoga cesara *Karla I.* po zveznom rosagi vsefelé narodnosti. Eške v tistom mejseci se je končo cajt habsburške monarhije. Oprvin se je rodila Češkoslovaška republika, 29. oktobra 1918 pa so vözglasili »Državo Slovencev, Hrvatov in Srbov«. V Ljubljani na Kongresnom trgi se je spoj dosta Slovincov veselilo nauvomi rosagi, šteroga voditelji pa so se zmejs v Švajci že anglali s predstavniki srbskoga kralstva.

VELIKONOČNI PRAZNIKI V PREKMURJU (3)

Pred odhodom domov še biseri Prekmurja

V ponedeljek zjutraj sva z očetom še v hotelu Ajda poškro-

Bukovinsko jezero in kapela sv. Vida

Pot smo nadaljevali do Dobrovnika, ki je naselje ob glav-

Vida se v premeru 450 metrov nahaja 26 izmerjenih točk različnih vrednosti. Vsak obiskovalec izbere svoje točke, na katerih sprejema blagodejno sevanje. Zares je znastvena razlaga učinka, ampak nisem čutil nič posebnega, čeprav sem poskusil nekaj točk.

V gozdni tišini, v lepem okolju smo naleteli na kapelo sv. Vida. Od tod je že zelo blizu Vidov izvir. Bajе ima voda, ki teče iz vira, blagodejni učinek. Tudi mi smo je malo prinesli domov.

Prijetno je obiskati Bukovinsko jezero, ki je akumulacijsko jezero, veliko je približno 8 ha. Nastalo je z zaježitvijo potoka Bukovnica in nudi domovanje mnogim ribam. Okolica jezera je obdana z gozdovi. Po sprehodu smo se vrnili na parkirni postoj, malo smo počivali in pili kavo. Tam smo se srečali tudi z Madžari.

V Dobrovniku v Tropskem vrtu

Prispeli smo v Dobrovnik, kjer smo si ogledali cerkev sv. Jako-

sort orhidej. To doživetje bo ostalo nepozabno.

Na poti domov smo se ustavili v Žitkovcih. Ta vas leži tik ob

Moja žena in mama pri Vidovem izviru

Obiskali smo tudi Tropski vrt v Dobrovniku

pila ženski, ker je to v naši družini tradicija. Po zajtrku so nas čakale nove dogodivščine. Pri recepciji hotela smo se zahvalili, da smo bili dobrodošli gostje. Povedal sem jim, da: »Osebe je bilo zelo vljudno in tudi postrežba je bila odlična«.

ni cesti Moravske Toplice – Lendava. Pred občino smo se odpeljali s poti na levo in smo obiskali bukovniški gozd. Od parkirnega prostora smo šli dalje peš. Kmalu smo dosegli tako imenovane »energijske točke«. Okrog kapelice sv.

ba. Cerkev je v središču vasi in je bila prvič omenjena v zapisu iz leta 1334. Od tod smo potovali v tropski vrt, ki je na meji občine. Neverjetno čudovit prizor nas je sprejel. Velikanske trposke rastline, prijeten vonj, tok vode in slap. In več kot 300

meji z Madžarsko. V središču vasi je na vaškem domu plošča v spomin madžarskemu državniku Ferencu Deáku. Čudovita dneva smo preživeli v Prekmurju in smo se obogatili z novimi izkušnjami.

Attila Fácán

Pišejo nam učenci

Vsako šolsko leto pri pouku slovenščine ponavljamo jezikovne vsebine predhodnih let in zato smo tudi letos namenili nekaj ur različnim opisom, oznakam in predstavitvam. Tokratne prispevke so napisali gimnazijski osmošolci, ki jih

že poznate, vendar pa, ker so vsako leto starejši, pametnejši in kar je najpomembneje – pridno se učijo in tudi veliko naučijo slovenščine, se vam bodo ponovno predstavili.

Učiteljica asistentka Metka

Jaz sem **Eszter Kovács**. Živim v Monoštru. Hodim na Gimnazijo Mihalya Vörösmartyja. Stara sem 14 let. Hodim v 8. razred. Imam veliko prijateljev: Juli, Za-

se z bratom, berem, plavam ali grem v glasbeno šolo in igram violino. Med počitnicami grem na izlet z družino. Moja družina so: mama, oče,

imam rokometni trening. Jaz imam malo prostega časa. Vsak dan imam 6 ali 7 ur pouka. Konec tedna

Eszter Kovács

lán, Lorand, Samuel,... Moja najboljša prijateljica je Bori. V šoli imamo veliko različnih predmetov. To so: matematika, informatika, fizika, kemija, biologija, madžarščina, slovenščina itd. Moj najljubši predmet je kemija, ker je zanimiva. Imamo šest ali sedem ur na dan, ampak jaz imam dosti prostega časa. V prostem času grem v kino s prijatelji, grem na sprehod s psom, jaham, poslušam glasbo, gledam filme, igram

sestra, brat in jaz. Mama je Beata, oče Jožef, brat Attila, sestra je Anna. Zelo rada imam svojo družino. Mi živimo v družinski hiši. Je velika in ima dvorišče. Na dvorišču imamo psa. Zelo rada imam živali, ker so prijazne. V mojem okolju je veliko živali. To so: mačke, psi, kokoši, ptice, zajci, konji, krave,... Ne maram mačk, ker so nevhvaležne.

Jaz sem **Júlia Nagy**. Rodila sem se 17. 3. 2003 v Köröndu. Stara sem 14 let. Živim v Monoštru. V

moji družini so štirje člani. Moja mama je Andrea Gyécsek, oče pa Imre Nagy. Imam dve sestri. To sta Bori in Rozi. Hodim na Gimnazijo Mihalya Vörösmartyja v 8. razred. Sem pridna in pametna učenka. Imam srednje dolge, kodraste rjave lase in rjave oči. Visoka sem 173 cm. Imam veliko prijateljev. Moja najboljša prijateljica je Barbi. Moji najljubši predmeti so: slovenščina, telovadba in biologija. Igram rokomet. To je moj konjiček. Dvakrat na teden

Júlia Nagy

hodim na sprehod, na koncerte ali na gledališče predstave. Rada poslušam glasbo, gledam televizijo in se pogovarjam s prijatelji.

porabje.hu

SPORED SLOVENSkih TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

OD 19. MAJA
DO 25. MAJA

PETEK, 19.05.2017, I. spored TVS

5.55 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 Alpe-Donava-Jadran, 11.50 Ugriznimo znanost: Nevarnost baterij, oddaja o znanosti, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Tarča, Globus, Točka preloma, 15.20 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 16.05 Duhovni utrip, 16.25 Profil, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Slovenski magazin, 17.55 Novice, 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Pujsa Pepa: Pepin cirkus, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 21.25 Na lepše, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Košček modrine, ameriški film, 0.55 Profil, 1.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.40 Info-kanal

PETEK, 19.05.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.45 To bo moj poklic: Slaščičar, dokumentarna serija, 9.30 Blešča, oddaja o modi, 10.10 Prisljuhnimo tišini: Invalidom se prilagaja sodni red in postopki v nezgodah, izobraževalna oddaja, 11.00 Hišica v preriji (II.): Stoletnica, ameriška nadaljevanka, 11.45 Halo TV, 12.35 Dobro jutro, 15.10 Dober dan, 15.50 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 16.25 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 16.55 Hišica v preriji (II.): Vojakova vrnitev, ameriška nadaljevanka, 17.55 Košarka: liga za prvaka - finale - 2. tekma, 20.05 Obljubljena dežela, ameriški koprodukcijski film, 21.55 Ukane po kanadsko, razvedrilna oddaja, 22.45 Polnočni klub: Življenje po medaljah, 0.00 Svetovni popotnik: Kolonialna Avstralija, 0.55 Glasbeni spoti, 1.55 Košarka: liga za prvaka - finale - 2. tekma, 3.50 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

SOBOTA, 20.05.2017, I. spored TVS

5.55 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program Op! 10.45 Vina sveta, razvedrilno potopisno kulturna oddaja, 11.40 Tednik, 12.40 Kaj govoriš? = So vakeres? 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.20 Ambienti, 15.05 Sanje o prihodnosti: Medicina prihodnosti, francoska dokumentarna serija, 16.00 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Neverjetna živalska čutila: Čut za čas, češko-ameriška dokumentarna serija, 17.45 Taksi, kviz z Jožetom, 18.00 Pregreha brez greha, kuharska oddaja, 18.30 Ozare, 18.40 Kalimero: Kraval na kotalkah, risanka, 19.00 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 21.15 Bučke, satirično informativna oddaja, 21.40 Poročila, Šport, Vreme, 22.10 Klub, čilski film, 23.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.20 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 1.15 Info-kanal

SOBOTA, 20.05.2017, II. spored TVS

6.30 10 domačih, 7.00 Najboljše jutro, 9.00 Dober dan, 10.00 TV poroka 2017, 10.45 Hišica v preriji (II.): Vojakova vrnitev, ameriška nadaljevanka, 11.35 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Svet stav, dokumentarna oddaja, 13.50 Na lepše, 14.15 Prijatelj čebelar, dokumentarna oddaja, 15.25 10 domačih, 16.10 Ukane po kanadsko, razvedrilna oddaja, 17.20 Hišica v preriji (II.): Domov, ameriška nadaljevanka, 18.15 Magazin Fifa - Pot v Rusijo, oddaja o nogometu, 18.40 Jazz Cerkno, dokumentarni feljton, 19.10 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 19.25 Osvežilna fronta: Seks, oddaja za mladostnike, 20.00 Balvansko plezanje, 22.00 Zvezdana, 22.45 Popšop, 23.20 Ladja norcev, koncert skupine Lačni Franz, 0.20 Blešča, oddaja o modi, 0.50 Glasbeni spoti, 1.55 Balvansko plezanje, 3.55 Zabavni kanal, 4.25 Glasbeni spoti, 5.25 Popšop,

NEDELJA, 21.05.2017, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 10.10 Nabriti detektivi: Pošiljka iz Afrike, nemška otroška nanizanka, 10.45 Sledi, dokumentarna oddaja, 11.20 Ozare, 11.25 Obzorja duha, 12.00 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 15.00 Čarokuhinja pri atu: Brda, 15.20 Modna hiša Velvet (I.): Sočutne laži, španska nadaljevanka, 16.45 Kino Fokus, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Med valovi, 17.45 Charlatan Magnifique, dokumentarni film o Magnificu, 18.30 Bacek Jon: Obiranje jabolk, risanka, 18.40 Dinotačke: Kar je pihalo, risanka, 19.00 Dnevnik,

Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Medičejci, gospodarji Firenc, koprodukcijska nadaljevanka, 21.00 Intervju: dr. Janez Juhant, 21.55 Poročila, Šport, Vreme, 22.25 Pogled tišine, koprodukcijska dokumentarna oddaja, 0.10 Paquito D'Rivera in Big band RTV Slovenija, 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.55 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.50 Info-kanal

NEDELJA, 21.05.2017, II. spored TVS

6.00 Duhovni utrip, 6.15 Posebna ponudba, izobraževalno-svetovalna oddaja, 6.50 Glabena matineja, 8.40 Neverjetna živalska čutila: Čut za čas, češko-ameriška dokumentarna serija, 9.20 Avtomobilnost, 10.10 Žogarija, 10.35 Šport in špas, 11.05 Hišica v preriji (II.): Domov, ameriška nadaljevanka, 11.55 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.40 Pod alabamskim nebom, ameriški film, 15.30 Zvezdana, 16.15 Ambienti, 16.50 Hišica v preriji (III.): Nabirka, ameriška nadaljevanka, 17.50 Košarka: liga za prvaka - finale - 3. tekma, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Sanje o prihodnosti: Glasba prihodnosti, francoska dokumentarna serija, 20.55 Glasovi strahu: Sovražnik mojega sovražnika je moj prijatelj, koprodukcijska serija, 21.25 Časnik, hrvaška nadaljevanka, 22.20 Bučke, satirično informativna oddaja, 22.45 Ribarjenje brez mrež, ameriški film, 0.35 Glasbeni spoti, 1.40 Košarka: liga za prvaka - finale - 3. tekma, 3.35 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

PONEDELJEK, 22.05.2017, I. spored TVS

5.55 Utrip, 6.10 Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.15 Pregreha brez greha, kuharska oddaja, 11.00 10 domačih, 11.45 Kaj govoriš? = So vakeres?, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Panoptikum, 14.25 Osmi dan, 15.00 Dober dan, Koroška, 15.30 Fircologi: O postavljanju pravil, delfinih in mavričnih rožah, mozaična oddaja za otroke, 16.00 Z glasbo in s plesom: Koroška poje, 16.25 Profil, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Osvežilna fronta: Sprejemni izpiti, oddaja za mladostnike, 17.55 Novice, 18.00 Mulčki: Frieda, risanka, 18.05 Svet živali: Pajkovka Pika, risanka, 18.10 Vila Mila: Sprosti se, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio city, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Platforma: Beneški bienale: Viva Arte Viva 23.40 Glasbeni večer, 1.10 Profil, 1.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.55 Info-kanal

PONEDELJEK, 22.05.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.50 To bo moj poklic: Slaščičar, 9.30 Mostovi besed, portret Vlade Kociancich, 10.30 Hišica v preriji (III.): Nabirka, ameriška nadaljevanka, 11.35 Dobro jutro, 14.15 Polnočni klub: Življenje po medaljah, 15.40 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 16.30 Avtomobilnost, 17.00 Hišica v preriji (III.): Jezdil bom na vetru, ameriška nadaljevanka, 18.00 Halo TV, 18.55 Otroški program Op! 20.00 Svetovni popotnik: Po sledeh umetnikov na Rivieri, 20.55 Goljufija (I.), danska nadaljevanka, 22.00 Lojze se je zbudil tako, kot ponavadi, kratki igrani film AGRFT, 22.30 Obleganje Sarajeva, francoska dokumentarna oddaja, 0.10 Glasbeni spoti, 1.15 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

TOREK, 23.05.2017, I. spored TVS

5.40 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 11.40 Obzorja duha: Jubilej Fatime, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Studio city, 14.40 Village Folk - Ljudje podeželja: Grški zlahtni žafran, izobraževalno-dokumentarna serija, 15.00 Potepanja - Barangolások, oddaja TV Lendava, 15.30 Otroški program: Op! 16.30 Po Sloveniji, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Posebna ponudba, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Poldi: Dan, ko je kit praznoval rojstni dan, risanka, 18.10 Niko: Kaj hoče jajček?, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Oproščen (II.), norveška nadaljevanka, 20.55 Titova mesta, 1. del, dokumentarni film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Spomini: Ladica Štritof, roj. Petrič, 3. del, dokumentarna oddaja, 0.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.40 Po Sloveniji, 1.05 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.00 Info-kanal

TOREK, 23.05.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.35 To bo moj poklic: Metalurg, 9.05 Šport in špas, 9.45 Vrtni živali, izobraževalno-dokumentarna oddaja, 10.30 Utrinek - zgodbe priseljencev: Badolato - prvi dom za begunce v Kalabriji, izobraževalno-svetovalna oddaja, 11.00 Hišica v preriji (III.): Jezdil bom na vetru, ameriška nadaljevanka, 12.00 Dobro jutro, 14.00 Dober dan, 14.40 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 16.15 TV poroka 2017, 17.00 Hišica v preriji (III.): Bunny, ameriška nadaljevanka, 18.00 Halo TV, 18.55 Otroški program: Op! 20.00 Kako ostati mlad, britanska dokumentarna oddaja, 20.55 Prava ideja, 21.30 Derren Brown: Ukane: Kako nadzorovati ljudstvo?, 22.25 Tristana, koprodukcijski film, 0.15 Glasbeni spoti, 1.15 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

SREDA, 24.05.2017, I. spored TVS

5.40 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 11.45 Platforma: Beneški bienale: Viva Arte Viva, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Intervju: dr. Janez Juhant, 14.35 Duhovni utrip, 15.00 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.40 Male sive celice: OŠ Litija in OŠ Ljudski vrt Ptuj, kviz, 16.30 Po Sloveniji, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Čarli in Lola: Moja pričeska mi je čisto všeč, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Mustang, koprodukcijski film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Henri Rousseau - začetnik moderne umetnosti, francoska dokumentarna oddaja, 0.00 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 0.40 Dnevnik Slovencev v Italiji, Po Sloveniji, 1.30 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.25 Info-kanal

SREDA, 24.05.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.50 To bo moj poklic: Metalurg, 9.30 City folk - Obrazi mest: Amsterdam, 10.10 10 domačih, 11.00 Hišica v preriji (III.): Bunny, ameriška nadaljevanka, 12.00 Halo TV, 13.05 Dobro jutro, 15.35 Dober dan, 16.25 Prava ideja, 16.55 Hišica v preriji (III.): Dirka, ameriška nadaljevanka, 18.00 Halo TV, 18.55 Otroški program: Op! 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Na utrip srca: 60 let pevskih zborov RTVS: Naša četica koraka, 21.00 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 21.55 Blešča, oddaja o modi, 22.30 Aritmija, 23.10 Aritmični koncert - Zircus, 0.20 Glasbeni spoti, 1.20 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

ČETRTEK, 25.05.2017, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.20 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Titova mesta, 1. del, dokumentarni film, 14.25 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV, 15.00 Moj gost/Moja gostja - Vendégem, oddaja TV Lendava, 15.30 Svetovni popotnik: Po sledeh umetnikov na Rivieri, 16.30 Po Sloveniji, oddaja TV Maribor, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Novice, 18.00 Utrinek, 18.05 Zu: Zu je hribolazec, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Osmi dan, 23.40 Sveto in svet, 0.40 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 1.05 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.30 Po Sloveniji, oddaja TV Maribor, 1.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.50 Info-kanal

ČETRTEK, 25.05.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.40 To bo moj poklic: Dimnikar, 9.20 Žogarija, 9.50 Na lepše, 10.30 Kino Fokus, 11.00 Hišica v preriji (III.): Dirka, ameriška nadaljevanka, 11.45 Halo TV, 12.50 Dobro jutro, 15.45 Posebna ponudba, izobraževalno-svetovalna oddaja, 16.30 Neverjetna živalska čutila: Čut za čas, češko-ameriška dokumentarna serija, 17.00 Hišica v preriji (III.): Pošast iz Walnut Grova, ameriška nadaljevanka, 18.00 Halo TV, 18.55 Otroški program: Op! 20.00 Vina sveta, razvedrilno potopisno kulturna oddaja, 20.55 Avtomobilnost, 21.25 Ambienti, 22.00 Parada, koprodukcijski film, 23.55 Slovenska jazz scena: Imer Traja Brizani in Amala v SNG Drama v Ljubljani, 1.05 Glasbeni spoti, 2.05 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

VABILO MEGHÍVÓ

*Vabimo Vas,
da se udeležite našega programa
in skupaj preživimo prijeten dan.*

Töltsünk el együtt egy kellemes délutánt!

Zveza Slovencev na Madžarskem

Vas prisrčno vabi na

PORABSKI DAN

z II. Mednarodnim

festivalom plesa - LIPAFEST,

ki bo v soboto, 10. junija 2017

na dvorišču Slovenskega kulturnega

in informativnega centra v Monoštru.

A Magyarországi Szlovének Szövetsége

tisztelettel meghívja Önt

a RÁBA-MENTI SZLOVÉN NAPRA és

a II. LIPAFEST - Nemzetközi

táncfesztiválra,

melyre 2017. június 10-én (szombaton)

a Szlovén Kulturális és Információs Központ

udvarán kerül sor.

Program:

14.15 Povorka nastopajočih skupin
(po ulicah Hunyadi in Jókai)

15.00 Kulturni program
Porabskega dneva v sotoru,
podelitev priznanja »Za Porabje«

Nastopajoči:

- AFS France Marolt (Slovenija)
- FS "Doina Aiudului" (Romunija)
- FS PARTIUM in PSD PRESIDANCE
Monošter (Madžarska)

18.00 Pogostitev za goste srečanja

19.00 Koncert skupine ORLEK

Dodatni programi:

- učenje slovenskih plesov
- ogled monoštrske bitke
L. 1664 na digitalni reliefni mizi
s slovensko razlago v muzeju Avgusta Pavla
(od 15. do 18. ure)
- napihljiva igrala za otroke, poslikava obraza

Program:

14.15 Fellépő csoportok felvonulása
(Hunyadi út és Jókai út)

15.00 A Rába-menti Nap
kulturális programja a sátorban,
„Rába-vidékért” díj átadása

Fellépők:

- France Marolt akadémiai néptáncsoport (Szlovénia)
- "Doina Aiudului" néptáncgyűttes (Románia)
- PARTIUM táncgyűttes és a
PRESIDANCE TSE Szentgotthárd

18.00 Vendéglátás a meghívott vendégek részére

19.00 ORLEK zenekar koncertje

Szabadon választható programok:

- táncház: szlovén néptáncok lépéseinek elsajátítása
- az 1664-es szentgotthárdi csata
digitális terepasztal megtekintése a
Pável Ágoston Múzeumban
Szentgotthárdon (15 -18. óráig)
- ugrálóvár, arcfestés gyerekeknek

PRIJAVITE SE LAHKO // JELENTKEZÉS: DO 1. junija 2017

NA GORNJEM SENIKU
Alojz Hanžek: 06-20-381-9268,
06-94-434-160

NA DOLNJEM SENIKU
Erika Glanz: 06-94-434-106

V SAKALOVCIH
Lilla Fasching: 06-30-329-84-64

V SLOVENSKI VESI
Gabor Bartakovič: 06-30-631-5166

V MONOŠTRU
Klara Fodor: 06-30-396-5381

V ŠTEVANOVCIH
Laci Domjan: 06-30-413-3797

VERICA-RITKAROVCI
Feri Ropoš: 06-30-908-6830
V ANDOVCIH
Karel Holec: 06-20-255-7895

V SOMBOTELU
Marija Kozar: 06-30-4952-687

V MOSONMAGYARÓVÁRÚ
Vendel Bočkor: 06-20-492-2142

V BUDIMPEŠTI
Agota Kallay: 06-70-903-5465

NA ZVEZI SLOVENCEV
NA MADŽARSKEM
06-94-380-208,
06-94-552-596

Autobusa bosta peljala z
Gornjega Senika in Verice-
-Ritkarovci ob 13.00 uri.

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobotá; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
človeške vire (EMMI) ter Urada RS za Slovence v
zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB